

Hoogste tijd voor Alliantie M3

De menselijke maat mobiliseren

Tekst Evert Visser (www.evertvisser.nl)

“Goed luisteren naar de cliënten, de ouders en het personeel. Dat is voor ons een noodzakelijke inspiratiebron om belangrijke bestuurlijke beslissingen te kunnen nemen. Bureaucratie zit dat in de weg. Daarom wisselen we via Alliantie M3 kennis en kunde met elkaar uit en zijn we als kleine en middelgrote zorginstellingen een serieuze gesprekspartner.”

Aan het woord is Gert Dagers, bestuurder van Stichting De Driestroom en voorzitter van de pas opgerichte Alliantie M3. Dit is een netwerkorganisatie van vijftien kleinere zorginstellingen in Nederland die onlangs is opgericht om elkaar in het ‘woud’ van bureaucratische regeltjes bij te staan en meer zeggenschap te hebben richting de politiek en instanties.

Bureaucratie te lijf

Dagers noemt meerdere redenen voor de oprichting van Alliantie M3. “De basis is dat de deelnemende kleine instellingen een optimale menselijke zorg kunnen blijven bieden, zonder gehinderd te worden door bureaucratie.

Wat nu het probleem is? De overheid gooit haar verantwoordelijkheden ‘over de schutting’ richting de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA), de inspectie, het Waarborgfonds voor de Zorgsector (Wf) en de zorgkantoren. Al die instanties gaan ‘hobby bedrijven’, waardoor we veel papierwerk moeten doen. We hebben echt last van verstikkende wet- en regelgeving. We willen geen bedrijf worden en achter een bureau zitten. We zijn geen winkelketen, maar een mensenzorg-organisatie die werkt met korte lijnen.”

Daaruit voortvloeiend is een belangrijke reden voor de oprichting van Alliantie M3 het voorkomen van de noodzaak tot een eventuele fusie in de toekomst, zegt de Alliantie M3-voorzitter. “Als een fusie nodig is om de bureaucratie beter te lijf te kunnen, dan vind ik dat een slechte reden. Voor ons geen fusie. Wij willen groeien en bloeien omdat we eigenwijs zijn, eigenzinnig en consistent.”

Echt zeggenschap

Volgens Dagers wordt de zeggenschap van de Alliantie M3-deelnemers groter. “Dat is nodig omdat grote zorginstellingen grotendeels beslissen hoe de zorg in de toekomst vorm gaat krijgen. Door als Alliantie M3 samen naar buiten te treden naar de politiek en de instanties zoals zorgkantoren, worden we serieuzer genomen. Onze doelstelling dat in ons beenmerg zit - de menselijke maat waarborgen - krijgt dan meer gehoor.

We beraden ons over grote thema's en gaan ons bijvoorbeeld actief opstellen in de discussie

rond de ZZP en het kwaliteitskader. Dat meepraten en gehoord worden is echt nodig: er zijn zóveel kleine en middelgrote organisaties die elke dag vakmatig en gepassioneerd goede zorg bieden. Dat zijn geen eendagsvliegen. Integendeel. Zij bieden mensen levenslange zorg en krijgen bovendien een goede beoordeling van cliënten, hun ouders en de inspectie. Daarbij moet een cultuur passen waarin de organisaties hun zorg goed kunnen blijven leveren.”

Kennis en kunde uitwisselen

De instanties binnen Alliantie M3 maken weliswaar samen een vuist, maar waken er tegelijkertijd voor geen bedrijf te worden, benadrukt Dagers. “We gaan géén directeuren aanstellen en géén kantoorpand huren. Nee, we werken kostenneutraal en horizontaal door via intranet informatie uit te wisselen. We stellen online documenten voor elkaar beschikbaar. Dat werkt echt goed, dat merken we nu al. Een voorbeeld: iemand uit de Alliantie M3 vroeg laatst aan de andere deelnemers een actuele gedragscode op te sturen. En hupsakkee, het antwoord kwam al binnen een paar uur. Dat gold ook voor bijvoorbeeld antwoorden op vragen over kapitaallasten en interpretatie van regelgeving.”

Sympathie van KansPlus

Dagers kreeg onlangs al een gewillig oor van verzekeraars. “Zij vinden het ook wel goed dat Alliantie M3 bestaat.” Daarnaast is directeur Jo Terlouw van KansPlus enthousiast. “We hebben veel sympathie voor Alliantie M3 omdat het de mensen centraal stelt. De deelnemers willen echt de cliënten en hun ouders zelfbeschikking geven en hen het gevoel geven zelf de regie in handen te hebben. Dat willen wij als KansPlus tenslotte ook.

Helaas is die denkwijze geen alledaagse praktijk: in heel veel organisaties is de mens ondergeschikt aan de bureaucratie. Er zijn in zorginstellingen bijvoorbeeld regiomanagers, clustermanagers en een clusterhoofd actief die te vaak onvoldoende luisteren naar het personeel en de cliënten en hun ouders. Het leidt ook tot onnodig papier verplaatsen, talloze keren dezelfde vragen beantwoorden en het aantrekken van onvoldoende gekwalificeerd personeel. Dat alles heeft een negatieve invloed op het plezier van de zorgverleners en straalt ook af op de verstandelijk gehandicapte mensen.

Ik ben blij dat Alliantie M3 hiertegen in het verweer komt en het op een andere manier wil organiseren. Ik ben ook tevreden met de bestuurders van Alliantie M3. Zij staan open voor de cliënten en hun ouders en willen hen graag tegenkomen.” Terlouw gelooft trouwens ook niet in fusies. “Ik ben er nog steeds niet van overtuigd dat dit iets wezenlijks oplevert voor de cliënten.”

<KADER>

Van idee tot realiteit

De oprichtingsvergadering van Alliantie M3 heeft op 25 mei 2009 plaatsgevonden. Toch is het idee om een netwerkorganisatie op te richten niet nieuw. Gert Dagers sprak in augustus 2007 al over het effect van fusies met Ernst van Drumpt van zorginstelling Fatima en Roelof Zwier van Schreuderhuizen Zorggroep.

Daggers: “Wij concludeerden toen het gevoel te hebben dat er heel veel gebeurt na een fusie, behalve betere zorg bieden aan cliënten.” Dat leidde ertoe dat negen kleine en middelgrote instellingen het initiatief namen tot de oprichting van Alliantie M3 waarbij ze de menselijke maat wilden mobiliseren. Dat aantal deelnemers is gegroeid tot vijftien.”

Alliantie M3 heeft tien belangrijke uitspraken van de ‘club’ in een manifest vastgelegd. Een volgende stap is het afronden van een pr-plan in het najaar van 2009. Daggers: “Iedereen kent ons straks: de politiek en alle instanties die met de zorg te maken hebben. Maar om te beginnen maken de cliënten in de zorg kennis met ons. Via KansPlus. Dit blad heeft de primeur en dat vind ik heel terecht, want we doen het tenslotte voor de ‘consumenten’, de lezers van KansPlus.”

<Streamers>

‘We zijn geen winkelketen’

‘Menselijke maat in ons beenmerg’